

**Analiza stanu
gospodarki odpadami
komunalnymi na
terenie Gminy
Sokółka
za 2014 r.**

Sokółka, kwiecień 2015 r.

Spis treści:

I.	Wstęp	3
II.	Zagadnienia ogólne gospodarki odpadami	4
III.	System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokółka	5
IV.	Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Sokółka w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi	8
V.	Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych	9
VI.	Liczba mieszkańców	10
VII.	Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	11
VIII.	Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy	12
IX.	Podsumowanie i wnioski	15

I. Wstęp.

Obowiązek utworzenia analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi wynika z art. 3 ust. 2 pkt 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2013 r., poz. 1399 z późn. zm.). Zadanie to zostało określone jako zadanie obowiązkowe, które ma na celu weryfikację możliwości technicznych i organizacyjnych gminy w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Niniejsza analiza, sporządzona w oparciu o rok 2014, przedstawiać będzie możliwości gminy m. in. w zakresie przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych, pozostałości z sortowania, potrzeb inwestycyjnych, a także kosztów poniesionych w związku

z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych. Przedstawione tu będą także informacje o liczbie mieszkańców zameldowanych na terenie Gminy Sokółka, wg stanu na dzień 31 grudnia 2014 r., a także liczbę mieszkańców, którzy złożyli deklaracje o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, liczbę nieruchomości objętych systemem, informację o właścicielach nieruchomości, którzy nie wykonują obowiązków wynikających z ustawy oraz dane dotyczące ilości wytworzonych i odebranych odpadów z terenu gminy, z wyszczególnieniem ilości zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów przeznaczonych do składowania.

II. Zagadnienia ogólne gospodarki odpadami.

Podstawą prawną funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest wspomniana wyżej ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach. To według określonych w niej wytycznych, każda gmina została zobligowana do podjęcia stosownych uchwał określających szczegółowy sposób funkcjonowania systemu na swoim terenie. Tak więc musiały powstać: regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy, uchwała o wyborze metody ustalenia opłaty, sposobu i zakresu świadczenia usług, terminu, częstotliwości i trybu uiszczania opłaty. To podstawowe akty prawa miejscowego, które winny być podjęte w celu wejścia w życie tzw. „ustawy śmieciowej”.

Wybór przedsiębiorcy odbierającego odpady na terenie danej gminy musiał też nastąpić w sposób inny niż dotychczas, bowiem należało wybrać go w drodze przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów z terenu gminy, bądź dla każdej usługi oddzielnie. Najważniejszym jednak zadaniem było zorganizowanie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Tak więc stworzenie systemu, właściwie prawidłowego systemu gospodarowania odpadami wymagało czasu.

III. System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokółka.

W 2014 r. odpady z terenu Gminy Sokółka odbierało i zagospodarowywało Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Sp. z o.o. mającym siedzibę w Sokółce, ul. Targowa 10, wyłonione w drodze przetargu nieograniczonego, z którym podpisano umowę na świadczenie usług na okres od dnia 01.07.2013r do 30.06.2015r. Instalacją zagospodarowania zebranych z naszego terenu odpadów jest Centrum Innowacyjnej Gospodarki Odpadami (CIGO) Studzianki, ul. Spółdzielcza 36 16-010 Wasilków, zgodnie z wytycznymi w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami (województwo podlaskie dzieli się na cztery regiony gospodarki odpadami: Centralny, Południowy, Północny i Zachodni, Gmina Sokółka położona jest w Regionie Centralnym).

System gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokółka w 2014r. działała w oparciu o następujące akty prawa miejscowego (a w szczególności realizując główne założenia Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami):

następujące uchwały rady miejskiej:

1. Uchwała Nr XXXVII/269/12 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 20 grudnia 2012r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sokółka.
2. Uchwała Nr XL/297/12 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 31 stycznia 2013r. w sprawie ustalenia szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania i zagospodarowania odpadów komunalnych.
3. Uchwała Nr XL/277/13 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 31 stycznia 2013r. w sprawie wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty na terenie Gminy Sokółka.

4. Uchwała Nr XL/296/13 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 31 stycznia 2013r. w sprawie wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właścicieli nieruchomości położonych na terenie Gminy Sokółka.
5. Uchwała nr LI/387/14 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 30 stycznia 2014r. w sprawie określenia górnych stawek opłat za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, którzy nie są zobowiązani do ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi na rzecz gminy oraz górnych stawek opłat za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych.

Selektywne zbieranie odpadów u źródła, pozwala nie tylko na pozyskanie cennego surowca, ale także na ponowne i racjonalne jego wykorzystanie.

Gmina Sokółka, opracowując system gospodarki odpadami na swoim terenie, przyjęła zasady zbierania odpadów na nieruchomościach, z podziałem na frakcje:

- 1) papier i tektura,
- 2) opakowania ze szkła,
- 3) tworzywa sztuczne,
- 4) metale,
- 5) zużyte baterie i akumulatory,
- 6) zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- 7) przeterminowane leki i chemikalia,
- 8) mebli i innych odpadów wielkogabarytowych,
- 9) odpadów budowlanych i rozbiórkowych,
- 10) zużyte opony,
- 11) odpady ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji,
- 12) popiół i żużel,
- 13) odzież i tekstylia,
- 14) odpady zmieszane (niesegregowane).

Systemem objęte zostały nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy. Pozostałe nieruchomości, na których powstają odpady komunalne, zobowiązane są do zawierania indywidualnych umów pomiędzy konkretną osobą/właścicielem/firmą, a przedsiębiorcą wpisanym do Rejestru Działalności Regulowanej, prowadzonego przez Burmistrza Sokółki. Sposobu naliczenia opłaty dokonano wybierając metodę – od liczby osób zamieszkujących daną nieruchomość.

Właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku na terenie swojej nieruchomości. W tym też celu, w ramach usługi odbioru i zagospodarowania odpadów utworzono PSZOK (Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych), do którego mieszkańcy nieruchomości zamieszkałych mogą nieodpłatnie dostarczać odpady, zbierane zgodnie z wymienionymi wyżej frakcjami segregacji (poza zmieszany odpadami komunalnymi). PSZOK czynny jest pięć dni w tygodniu, co umożliwia mieszkańcom regularne dostarczanie odpadów. W ramach działalności PSZOK, dwa razy w roku, organizowane są mobilne zbiórki odpadów, podczas której można wyzbyć się niepotrzebnych przedmiotów z gospodarstwa domowego, tzw. odpadów wielkogabarytowych. Jest to bardzo pożyteczna usługa, dzięki której mogą skorzystać osoby nieposiadające środków lokomocji. Gmina nie zapewnia dostarczania koszy na zbiórkę odpadów niesegregowanych ani worków na segregację w ramach ponoszonej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Bezpośrednio od właścicieli nieruchomości odbierane są: zmieszane (niesegregowane) odpady komunalne – 2 razy w miesiącu oraz frakcje: papier i tektura, opakowania ze szkła, zmieszane odpady opakowaniowe (tworzywa sztuczne, metale, opakowania wielomateriałowe) – z częstotliwością 1 raz na miesiąc. Odpady komunalne ulegające biodegradacji w większości gromadzone są przez mieszkańców w przydomowych kompostownikach i wykorzystywane na własne potrzeby.

IV. Ocena możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Sokółka w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi.

Możliwości techniczne i organizacyjne Gminy Sokółka w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi należy rozumieć w kontekście przetwarzania odpadów, co zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21) oznacza procesy odzysku lub unieszkodliwiania, w tym przygotowanie poprzedzające odzysk lub unieszkodliwianie. Szczególną uwagę przykłada tu sposób, a właściwie możliwości przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych oraz pozostałości z sortowania odpadów komunalnych przeznaczonych do składowania.

Tak, jak wspomniano już wcześniej, województwo podlaskie podzielone jest na cztery regiony i w każdym z nich wskazana jest Regionalna Instalacja Przetwarzania Odpadów Komunalnych (RIPOK). Region Południowy, do którego należy Gmina Siemiatycze, podlega pod RIPOK odpowiedni dla naszego regionu- Centrum Innowacyjnej Gospodarki Odpadami (CIGO) Studzianki. Zgodnie z zasadą przekazywania przez podmiot odbierający zmieszane odpady komunalne oraz odpady zielone od właścicieli nieruchomości, bezpośrednio do regionalnej instalacji do przetwarzania odpadów komunalnych, podmiot odbierający odpady z terenu Gminy Sokółka (MPO Sokółka Sp. z o.o.), dostarcza je właściwie. Wspomniane rodzaje odpadów są więc transportowane przez MPO Sokółka do CIGO w Studziankach, a następnie odpowiednio tam zagospodarowywane. W obecnym stanie rzeczy brak jest innej możliwości przetwarzania niesegregowanych odpadów komunalnych, odpadów zielonych i pozostałości z sortowania przeznaczonych do składowania.

W 2014 r. nie realizowano żadnych zadań inwestycyjnych związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi.

V. Analiza kosztów poniesionych w związku z odbieraniem, odzyskiem, recyklingiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych.

Umowa z przedsiębiorcą wyłonionym w drodze przetargu na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z terenu Gminy Sokółka została zawarta na okres 1 od dnia

01.07.2013r do 30.06.2015r, W 2014r. koszty związane z odbiorem i zagospodarowaniem odpadów komunalnych: 1 040 072, 68 zł. Przedmiotem zamówienia, o którym mowa było też utworzenie i obsługa punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych.

Przystępując do analizy kosztów poniesionych w związku z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Sokółka w 2014r., należy najpierw zwrócić uwagę na „składniki” tych kosztów. Biorąc pod uwagę zapisy ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, z pobranych opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, gmina pokrywa koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi. A więc kosztami tymi są koszty poniesione z tytułu:

- odbierania, transportu, zbierania, odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych,
- tworzenia i utrzymania punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych,
- obsługi administracyjnej tego systemu.

Podsumowując, koszty poniesione z tytułu odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych oraz funkcjonowania PSZOK w 2014 r. wyniosły 1 040 072, 68 zł. Koszty obsługi administracyjnej systemu – to koszty wysokości : 97 864, 93 zł, w tym:

- koszty + wynagrodzenie pracowników (2 pracowników): 72 233,05 zł
- szkolenia pracowników: 650 zł
- programy komputerowe ERP, płatności masowe: 17 847,88 zł
- koszty eksploatacyjne (materiały biurowe, tonery, lex, bip, akcesoria komputerowe, obsługa prawna, telefony, usługi pocztowe, inne): 7 134 zł

Łącznie w 2014 r. na obsługę systemu gospodarowania odpadami komunalnymi wydano 1 137 937, 61 zł.

Wpływy wniesione przez właścicieli nieruchomości z tytułu „opłat śmieciowej” w roku 2014 wyniosły

- Zaległości na dzień 31.12.2014r. - 124 685,39 zł
- Nadpłaty na dzień 31.12.2014r.- 12 439,36 zł
- Należności z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi- 1 660 843,47 zł

W stosunku do właścicieli nieruchomości, którzy nie wnieśli opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, podejmowane były czynności zmierzające do zastosowania środków egzekucyjnych.

VI. Liczba mieszkańców.

W Gminie Sokółka, wg danych z Ewidencji Ludności prowadzonych przez tutejszy Urząd, zameldowanych na dzień 31.12.2014 r. było 26 229 osoby, w tym miasto- 18 571 osób, wieś-

7 658 osób. Według danych zawartych w deklaracjach o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, odnotowano wg systemu ERP- 20 140, w tym miasto- 14 501 osób, wieś- 5 639 osób.

Różnica w podanej liczbie osób wynika z tego, że znaczna część osób, która jest zameldowana na terenie Gminy Sokółka przebywa poza granicami kraju, głównie w Wielkiej Brytanii. Ponadto podjęty system wyklucza też studentów oraz uczniów, którzy kontynuują naukę w innych miejscowościach, poza terenem gminy.

Ponad połowa mieszkańców, bowiem ok 53%, zadeklarowała selektywną zbiórkę odpadów, zobowiązując się jednocześnie do zbierania i „oddawania” segregowanych odpadów. Natomiast reszta mieszkańców, tj. ok. 47% deklaruje zbieranie odpadów w sposób niesegregowany, oddając wszystkie odpady jako zmieszane odpady komunalne.

VII. Liczba właścicieli nieruchomości, którzy nie złożyli deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na przełomie 2013 i 2014 roku nie prowadzone były postępowania w stosunku do właścicieli nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, a dla których nie złożono deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Na chwilę obecną, jedynym wiarygodnym źródłem weryfikacji nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, są dane z ewidencji ludności. Nie przesądza to jednak o rzeczywistym stanie rzeczy. Bowiem niepełne bazy danych, np. brak meldunku, utrudniają kontrolowanie wywiązywania się właścicieli nieruchomości z obowiązku ponoszenia opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Brak jest informacji o właścicielach nieruchomości, którzy pozbywają się z terenu

nieruchomości nieczystości ciekłych w sposób niezgodny z prawem. Niemniej jednak jeżeli znajdzie uzasadnione podejrzenie o takiej sytuacji, Burmistrz Sokółka będzie wszczynał postępowanie w przedmiotowej sprawie.

VIII. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie gminy.

Na podstawie sprawozdań podmiotu odbierającego odpady od właścicieli nieruchomości, odnotowano następujące rodzaje i ilości odpadów odebranych z terenu Gminy Sokółka.

Wykaz przedstawia poniższa tabela:

Nazwa i adres instalacji, do której zostały przekazane odpady komunalne	Kod odebranych odpadów komunalnych ⁴⁾	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych ⁴⁾	Masa odebranych odpadów komunalnych ⁵⁾ [Mg]	Sposób zagospodarowania ⁶⁾ odebranych odpadów komunalnych
Industrie Maurizio Peruzzo POLOWAT Sp. z o.o. Oddział Łęczycza ul. Lotnicza 4 99-100 Łęczycza	150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	65,9	R3

Ardagh Glass S.A. Zakład w Wyszkowie, ul. Zakolejowa 22, 07-200 Wyszków	150107	Opakowania ze szkła	85,6	R5
Zakład Utylizacji Odpadów Komunalnych w Hryniewiczach Hryniewicze 16-061 Juchnowiec Kościelny Centrum Innowacyjnej Gospodarki Odpadami (CIGO) Studzianki, ul. Spółdzielcza 36 16-010 Wasilków	200301	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	92,6	R12
	191212	Inne odpady (w tym zmieszane substancje i przedmioty) z mechanicznej obróbki odpadów	46,3	D5
	200301	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	3955,3	R12
	200199	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	513,8	R12
Huta szkła Kazimierz Dziubak, ul. Żeromskiego 33, 08-400 Garwolin	150107	Opakowania ze szkła	0,9	R5
Zakład Przetwarzania Zużytego Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego ul. Metalurgiczna 17d 20-234 Lublin	200136	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	4,8	R12
	200135*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	17,8	R12
Hermes Recyklingowy Barszczówka 37 18-106 Turośń Kościelna	150104	Opakowania z metali	2,9	R4
Trans Południe Sp. z o.o. Podgrodzie 8b 39-200 Dębica	160103	Zużyte opony	9,0	R3
PRT Radomsko Sp. z o.o. ul. Geodetów 8, 97-500 Radomsko,	150102	Opakowania z tworzyw sztucznych	19,6	R3
Z.U.H. "LoBo" ul. Perzyny 130 26-700 Zwolen	150104	Opakowania z metali	22,2	R4

Celsa	Art-Metal F.U.H Dowgier Artur, ul. Torowa 1, 15-007 Białystok	150104	Opakowania z metali	20,46	R3
	Huta Ostrowiec Sp. z o.o., ul. Jana Samsonowicza 2, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski	150104	Opakowania z metali	15,49	R4

ODPADÓW KOMUNALNYCH ULEGAJĄCYCH BIODEGRADACJI:

<i>Stora Enso Packaging ul. I Armii Wojska Polskiego 21 07-401 Ostrołęka</i>	150101	Opakowania z papieru i tektury	127,2	Recykling materiałowy
SCHUMACHER PACKAGING ZAKŁAD GRUDZIĄDZ SP Z O O ul. Parkowa 56, Grudziądz 86-300 Grudziądz	150101	Opakowania z papieru i tektury	40,8	Recykling materiałowy
ZZO Hajnówka , Szosa Kleszczelowska 35 17-200 Hajnówka	200108	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	1,2	Kompostowanie
Centrum Innowacyjnej Gospodarki Odpadami (CIGO) Studzianki, ul. Spółdzielcza 36 16-010 Wasilków	200108	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	176,7	Kompostowanie
	200201	Odpady ulegające biodegradacji	533,5	Kompostowanie

IX. Podsumowanie i wnioski.

Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi została opracowana w celu weryfikacji możliwości technicznych i organizacyjnych Gminy Sokółka w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi. Na podstawie zebranych tu danych można stwierdzić, że obecny system gospodarowania odpadami komunalnymi funkcjonuje prawidłowo. Gmina przede wszystkim powinna wywiązywać się z obowiązku osiągnięcia wymaganych prawem poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych, umożliwiała mieszkańcom wyzbycie się szerokiego katalogu odpadów oraz zapewnia ich odbiór bez względu na ilość.

Zdecydowanie większa część odpadów komunalnych trafia do instalacji przetwarzania, niż na składowisko. Świadomość segregacji odpadów „u źródła”, a więc w miejscu ich powstawania, jest punktem wyjścia do osiągnięć narzuconych prawem polskim i Unii Europejskiej. Zatem szczególnie ważnym zadaniem w systemie gospodarowania odpadami komunalnymi jest społeczna świadomość zbierania odpadów nabyta m.in. przez edukację w tym zakresie.